

**PEKKA RAITASEN
KIRJOITUKSEN
JOHDOSTA:**

Uusimuotoiset tilusjärjestelyt vastaavat ajan haasteisiin

Lehden numerossa 3/2003 ylijoh-
taja emeritus **Pekka Raitanen** kir-
joitti mielenkiintoisella tavalla
Suomen maaseudun ja maatilojen
tulevaisuudennäkymistä. Mielest-
täni Raitanen on osuvasti kuvan-
nut maatilojen toimintaympäris-
tön muuttumista ja maaseudulla
tapahtuvaa kehitystä muutoinkin.
Monilla meistä kaupunkilaisista
taitaa tosiaankin vielä olla mie-
lessään lapsuuden muistikuva
monipuolisista maatiloista eri kot-
ieläimien ja ajoittain kiireettö-
mine elämäntapoineen. Todelli-
suudessa kuitenkin tuotantooan
jatkatavat tilat erikoistuvat, kasvat-
tavat yrityskokoaan ja verkostoi-
tuvat nopeaan tahtiin, niin kuin
Raitanen toteaa.

Maanmittareiden roolista ja
tekemisistä Raitasella on kuiten-
kin liian pessimistinen käsitys.
Maanmittauslaitos on viime vuo-
sina yli-insinööri **Vaino Ylikan-
kaan** johdolla kehittänyt tilusjär-
jestelyihin uuden asiakaslähtöisen
toimintatavan. Kehittämisellä on
nimenomaan haettu vastausta Rai-
tasen esille ottamiin ongelmiin:
toiminnan pitkäkestoisuuteen ja
raskauteen. Maanmittauslaitok-
sessa on kehitetty sekä toiminta-
tapaa että työkaluja, ja parhail-
laan tehdään yhdessä maaseudun
sidosryhmien kanssa tilusjärjeste-
lyjen maakunnallista tarvekartoit-
tusta.

Kertyneet kokemukset ovat
erittäin rohkaisevia. Uusimuotoi-
set tilusjärjestelyt kohdennetaan
peltoalueille. Toimitukset viedään
läpi 3–5 vuodessa aiemman jopa
yli 10 vuotta kestäneen menette-
lyn sijaan. Tämä on mahdollista

Kuva: Antero Aaltonen

Tilusjärjestelyjen uudet toimintamallit ovat haaste Maanmittauslaitokselle.

tehostuneen ennakkosuunnittelun
ja uuden tietotekniikan ansiosta.
Toimitusten tekijöiden käytettä-
vissä on maastotietokanta ja kiin-
teistörajat sähköisessä muodossa.
Myös muita lähtöaineistoja voi-
daan käyttää ja nopeuttaa täten
inventointia. Maanomistajien nä-
kemykset voidaan ottaa aiempaa
paremmin huomioon ja jättää pois
niiden maanomistajien tiluksia,
jotka eivät halua järjestelyyn mu-
kaan. Toimitusalueet ovat huo-
mattavasti aikaisempaa pienem-
piä. Toimintaa nopeuttaa mahdol-
lisuus käyttää jakoperusteen mää-
rämisessä tilusten kokonaisar-
voa, ei siis enää erikseen jyvitystä
ja raskasta tilivaihtoa. Mikäli käyt-
ettävissä on tilusjärjestelyyn lii-
tettävä TE-keskuksen maanväli-
tystoiminta, edistää tämä huomatt-
avasti tavoitteisiin pääsemistä.

Kehittämistyö ja tilusjärjeste-
lypalvelujen tarjonnan laajentami-
nen koko maahan asettaa Maan-
mittauslaitokselle erittäin suuren
haasteen. Haasteena on poisoppi-
minen vanhoista toimintatavoista
ja uusien tehtävien opiskeleminen
niillä alueilla, joilla tilusjärjeste-
lyjen suorittamisesta on jo kulu-
nut useampi sukupolvi. Kiinnos-
tus maanomistajien ja sidosryh-
mien keskuudessa on jo herän-
nyt. Nyt on vastattava tähän haas-
teeseen.

Edellä mainitun kehittämisen

rinnalla on kokeiltu ns. hanketi-
lusjärjestelyjä. Kyseessä ovat eri
tyyppisten maankäyttöhankei-
den toteuttamiseksi suoritettavat
järjestelyt, joilla voidaan edistää
hankkeiden toteuttamista maan-
omistajien kannalta aiempaa vä-
hemmin haitoin. Suojelualueiden
toteuttamiseksi toimitaan jo tällä-
kin tavalla. Yhteistyössä tie- ja ra-
tahallintoviranomaisten kanssa
kokeillaan hanketilusjärjestelyjä
liikenneturvallisuuden paranta-
miseen. Käytännössä pyritään vä-
hentämään vilkkaiden väylien lii-
tymiä ja ylittämistarvetta. Hanke-
viranomaiset vastaavat hankkei-
den suunnittelemisesta ja tavoit-
teiden asettamisesta ja Maanmit-
tauslaitos tuo uusia vaihtoehtoja
toteuttamiseen mielellään jo suun-
nitteluvaiheessa.

Uutta toimintatapaa on sovel-
lettu esimerkiksi Kauhavan On-
tonnevan alueella suoritettussa
uusjaossa, joka on juuri valmistu-
nut. Hanketta käynnistettäessä
vuonna 1996 se sai runsaasti maa-
kunnallista julkisuutta lähinnä
hankkeen vastustajien taholta. Nyt
kun hanke on valmistunut, ovat
mielialat alueella varsin tyytyväi-
set. Tämän saattoivat kansanedus-
tajatkin todeta eduskunnan maa-
ja metsätalousvaliokunnan ja val-
tiovarainvaliokunnan maatalous-
jaoston vieraillessa alueen maan-
omistajien luona Kauhavalla vii-

me syyskuussa.

Taitaa olla niin, että myöntei-
set uutiset eivät oikein nouse me-
diaan, ja valtakunnallisissa tiedo-
tusvälineissä kynnys on varsin
korkea.

Mikko Uimonen
tilusjärjestelytoimitus-
prosessi
Maanmittauslaitos
mikko.uimonen@
maanmittauslaitos.fi

Vart är du på väg du finska lantbrukslägenhet?

Pensionerade överdirektören **Pek-
ka Raitanen** från lantmäteriver-
ket har rollen som ledarskribent i
tidningen *Maankäyttö* (3/2003).

Raitanen analyserar mycket
intressant lantbrukslägenheternas
historia. Härmed avser underteck-
nad allt från denna dag (5.10.2003)
och bakåt. Inte enbart lantbruks-
lägenheterna tar PR upp, utan
även lantmätarns eller ev. lant-
mäteriets roll i sammanhanget.

I texten skriver PR om bl.a.
deltidsjordbruk. Eftersom under-
tecknad idkar sk. deltidjordbruk,
är lantmätare – tekniker och YH-
lantmäteringenjör, deltagit i tven-
ne byars nyskiftet i Lillkyro kom-
mun, finner jag ett brinnande in-
tresse att delta i diskussionen om
just ovannämnda rubrik samt lant-
mäteriets och lantmäteriverkets
personals roll i av PR ställda fråga.

PR konstaterar helt riktigt att
jordbruksföretagens odlingsarea-
ler växer snabbt, men i splittrad
form. Jordbruksföretagena specia-
liserar och nya företagsformer
uppstår.

PR konstaterar även att föränd-
ringarna är fortlöpande allt sedan

20. NORDISK KONGRESS – POHJOISMAINEN KONGRESSI

TRÄSKÄNDA 8. – 10.7.2004 JÄRVENPÄÄ